

FOAIA POPORULUI

Cea mai veche foaie poporală, națională și politică, înființată la anul 1892

Apare în fiecare Duminică

PREȚUL ABONAMENTULUI

Pe un an Lei 140.—
Pe o jumătate de an Lei 70.—
Pentru America 3 dolari pe un an întreg
Pentru societăți și autorități 300 lei anual

Director: NIC. BRATU, fost senator

Redacția și Administrația:
Sibiu, str. Mitropoliei Nr. 12 (lângă Poșta)
Telefon Nr. 182

Manuscrisele intrate nu se înapoiază

INSERTATE

se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 12
Prețul inseratelor:
Un șir petiț 8 Lei pentru fiecare publicare

Viitorul agriculturii noastre

Câștigul din agricultură, pentru viitor, nu se arată strălucit. Vânzarea produselor noastre agricole, în alte țări, se face tot mai greu. Concurența este tot mai mare. Și afară de concurență, care a scăzut prețurile, mai sunt taxele mari vamale, pe care le pun toate țările, în dorința lor ca să-și ocrotească agricultura proprie.

Dar afară de taxele mari vamale, ce le pun diferitele țări, cele mai multe state îngreunează peste tot, din zi în zi, intrarea produselor agricole străine în țara lor. Așa face aliata noastră Franța, ca și Cehoslovacia, ambele țări mai mult industriale decât agricole. De Jugoslovania nu trebuie să ne prea mirăm, ea fiind mai mult țară agricolă, decât industrială, ca și România. — Așa stăm cu aliații. Ce să mai zicem atunci de celelalte țări, cu care nu avem așa strânse legături, ca cele numite?

În această gazetă, am combătut, la vremea sa, taxele de export pentru cereale și vite. Atunci a fost un timp, când țărânul își putea vinde cu preț bun produsele sale. Dacă se lăsa curs liber prețurilor, oamenii noștri dela țară s'ar fi putut mai bine înstări. Acum ar fi putut mai ușor rezista greutăților de criză.

Nu s'a procedat însă așa, ci pe lângă taxele de export și prețurile maximale, s'a mai dat drumul și dobânzilor rușinoase de acum câțiva ani. Acum vedem unde am ajuns: Agricultura nu mai rentează, țărânimea sărăcește văzând cu ochii.

Să ne uităm, spre pildă, anul acesta în jurul nostru. Oamenii au de prisos, ca rezultat al muncii lor, cereale, vite, vinuri, fructe, lemne și alte diferite produse agricole. În cuprinsul țării nu se pot nici pe departe vinde toate aceste produse.

Pentru aceste produse de trecere, trebuie neapărat puțină de export în alte țări. Altcum, dacă oamenii nu-și pot vinde produsele lor, desperează să mai lucreze. Să ne transpunem în situația unui țaran, care are bucate sau vite de vânzare, dar nu are un ban în casă. În zadar strigi și îi bați doba pentru dare, dacă nu-și poate vinde produsele — la un preț remuneratoriu — omul „e tare ca fierul”, nu are să plătească nici darea, nici să cumpere cele necesare pentru casă dela meseriașul și negustorul, care, la rândul său, încă stă cu marfa nevândută.

Iată unde ne-a dus politica noastră ușoară. Am neglijat și neglijăm încă deslegarea atâtor probleme economice, între cari încheierea de convenții comerciale bune și la vreme. Sub raport politic ne gândim, cei mai mulți, numai la posturi, subvenții, ajutoare, învârteli și lovituri. Onoare excepțiilor. Peste chestiile de natură economică trecem grozav de ușor. Deși asupra acestora ar trebui, în prima linie, să ne frământăm capul.

Scriu aceste rânduri, îndemnat de cele ce văd în jurul meu. Nu găsesc destule cuvinte apăsate, ca să conving pe cât mai mulți: să ajutăm țărânimea la valorizarea produselor ei, să cumpărăm mărfuri indu-

striale fabricate în țară, să sprijinim comerțul românesc.

În Cehoslovacia, de pildă, ministrul agriculturii Hodza, lucră cu sistem, de mulți ani de zile, pentru ridicarea și înstărirea țărânimii cehoslovace. Cadrul unui articol nu-mi permite să intru în amănunte. În treacăt mai observ, că — așa se spune — acest slovac de origine, ar fi studiat liceul în Sibiu.

Țărânimea din Jugoslovania încă se mișcă. De curând a avut loc la Belgrad o demonstrație a multor mii de țărani, cari se grupează în jurul ministrului lor de externe Jeftici, bagseama fiindcă acesta le înțelege mai bine păsurile lor. Ca urmare, ne putem aștepta, că cu Jugoslovania vom ajunge în curând într-o tot mai simțitoare concurență. Am simțit-o și în anii trecuți, când Italia cumpăra vite multe din România: Jugoslovania ne făcea neîncetate mizerii la trecerea vagoanelor spre Italia. Acum Italia cumpără mai puțin dela noi, s'a îndreptat spre Ungaria.

Am scos aci la iveală numai câteva pilde, spre a evidenția ce ne așteaptă în viitor, dacă ne lăsăm tot în voia sorții. Ca să ne ușurăm viața, avem nevoie să cugețăm din vreme asupra la ce trebuie făcut.

Așa cum pe vremuri, statul a pus taxe de export pe multe produse agricole,

— acum a sosit vremea ca Statul să dea prime (premii) de export, de pildă pentru exportul de cereale, vite, vinuri, fructe și altele.

Sistemul acestor premii nu e străin în multe țări. În foaia noastră încă l-am mai amintit. Se înțelege, că nu e nici ușor de introdus, din două puncte de vedere: statul nostru nu are bani la îndemână pentru astfel de premii, în al doilea rând sistemul primelor răscostește spiritele în alte țări, cari prin asta s'ar simți concurate de noi.

Dar, în loc de prime în bani, Statul Român ar putea face și altceva: o mare reducere a tarifului pe calea ferată, pentru produsele agricole, cari trebuie să susțină concurența în străinătate. Va pierde ceva calea ferată, — sau va câștiga mai puțin, — în schimb are mare folos Statul, că vin bani străini în țară.

Pe de altă parte, trebuie chibzuit, zi și noapte, asupra sistemului de vânzare a mărfurilor în străinătate. Contingentarea (controla) mărfurilor ce comandăm din alte țări și vânzarea în străinătate prin compensație (schimb de mărfuri) sunt probleme, cari reclamă studii și muncă migăloasă. Guvernul și oamenii politici sunt datori să depună această muncă.

Dacă alte țări au introdus sistemul contingentării și în compensație, România încă trebuie să se acomodeze. Dar să lucrăm cu chibzuială, fără părtinire și înconjurând abuzurile. În caz contrar vom simți încă multă vreme criza economică.

Nicolae Bratu

A doua mare jale a Franței

Moartea fostului Președinte Poincaré

Abia au trecut 24 de ore dela coborîrea în mormânt a marelui om, care a fost Louis Barthou, și Franța a suferit o nouă și dureroasă pierdere: Moartea fostului președinte al Republicei, Raymond Poincaré. Marele bărbat de stat al Franței a încetat din viață în noaptea zilei de Duminică 14 Octombrie 1934.

De altfel, el era bolnav încă din anul 1929, când s'a și retras din viața publică. În anul 1930, Poincaré suferise o operație, pe urma căreia boala i-s'a agravat. Cu toate acestea, medicii cari îl îngrijau nu se așteptau la un desnodământ atât de apropiat. Se credea chiar, că după câteva zile de îngrijire și repaus absolut, bolnavul va putea pleca în Sudul Franței, unde să-și vadă de sănătate.

Însă tristește evenimente petrecute la Marsilia, au avut o înrăurire dezastruoasă asupra marelui bărbat de stat francez. Vestea morții lui Barthou, de care era legat printr-o strânsă prietenie, i-a înrăutățit mult de tot boala de inimă a lui Poincaré. Și nu mai puțin moartea regelui Alexandru al Jugoslaviei, pe care-l iubea nespus de mult.

Impresia în Franța și în România

Moartea fostului președinte Poincaré, a stârnit o jale mare în toată Franța. Națiunea franceză este nemângăiată de pierderea acestui mare patriot și bărbat de stat. Jalea Franței este cu atât mai mare,

cu cât soarta a voit, ca ea să-și piardă, în ultimii ani, pe cei mai buni fii ai săi.

Ca semn de adâncă recunoștință, guvernul francez a hotărât să-i facă funeralii naționale.

În România, vestea morții lui Poincaré a produs aceeași jale, răposatul fiind un mare prieten al țării noastre.

M. S. Regele Carol II a trimis președintelui Lebrun o lungă telegramă de condoleanțe. Asemenea telegrame au mai trimis și d-nii Gh. Tătăreanu, primul-ministru și N. Titulescu, ministrul de externe.

La înmormântarea care are loc în ziua de 20 Octombrie a. c., România va fi reprezentată prin aceeași delegație, care a fost de față și la înmormântarea lui Barthou.

Din viața lui Poincaré

Raymond Poincaré s'a născut la 20 August 1860, în localitatea Bar-le-Duc. Moare prin urmare, în vârstă de 74 ani. El a studiat dreptul, după care s'a ocupat un timp oarecare cu advocatura și ziaristica.

La vârsta de 27 ani (1887) a fost ales deputat, iar în anul 1893 a ajuns ministru al instrucțiunii publice. De aici încolo, cariera lui publică a mers din isbândă în isbândă, ajungând în mai multe rânduri prim-ministru, iar în anul 1913 și-a atins culmea gloriei sale, ajungând președinte al republicii franceze. Din acest înalt loc,

Poincaré a condus destinele Franței, în cele mai tragice clipe ale istoriei sale, în cursul marelui războiu, până în 1920.

În timpul războiului, el a luptat din toate puterile pentru izbânda Franței și a Aliaților. Adeseori se ducea până în linia

întâia a tranșelor, spre a îmbărbăta pe soldați. El nu-și putea închipui o pace, fără îngenunchierea Germaniei.

Prin moartea lui Poincaré, Franța pierde una din gloriile sale cele mai mari și mai curate. Omenirea deasemenea.

Inmormântarea Regelui Alexandru și a lui Barthou

Jalea poporului iugoslav. — Ucigașul și tovarășii săi. — Urmări politice

Trista întâmplare dela Marsilia, a făcut să îmbrace haină de doliu două țări: Franța și Iugoslavia. Cea dintâi pierzându-și pe ministrul său de externe, Louis Barthou, iar a doua pe viteazul și bunul ei Suveran, Regele Alexandru. Astfel, că cele două state, înfrățite în politica lor externă, s'au văzut înfrățite și în durerea și nenorocirea ce le-a lovit deodată.

Inmormântarea lui Barthou

Inmormântarea marelui bărbat de stat francez, care a fost Louis Barthou, a avut loc Sâmbătă 13 Oct., sub un cer cenușiu de toamnă și într-o atmosferă de adâncă tristețe. Corpul neînsuflețit al fostului ministru de externe francez a fost transportat în acest scop dela Marsilia la Paris. Aici a fost așezat la Quai d'Orsay, adică în localul ministerului de externe francez. În jurul sicriului lui Barthou au fost depuse o mulțime neobișnuită de coroane de flori, între cari se distingueau ale Maiestăților Lor Regina Maria a României, Regina Marioara a Iugoslaviei, a Regelui Carol II al României, a Regelui Petru II al Iugoslaviei, a Regelui Italiei, Angliei, Bulgariei și Belgiei.

Delegația României

la funerariile lui Barthou a fost alcătuită din d-nii: D. Cesianu, ministrul României la Paris, dr. C. Anghelescu, ministrul instrucțiunii publice și N. Săveanu, președintele Camerei. La înmormântare au mai luat parte și 4 țărani, reprezentând 4 provincii și anume: N. Răuciu, primarul com. Săliște (Ardeal), Vasile Alboiu Sandru (Bucovina), Vasile Grigoraș (Basarabia), și

Transportarea corpului neînsuflețit al Regelui Alexandru, în patrie

Rămășițele pământești ale nefericitului Rege al Iugoslaviei au fost îmbărcate, în ziua de 13 Oct. a. c., pe vaporul de războiu „Dubrovnik” (acelaș care l-a adus și viu, în Franța). Înainte de a porni spre Iugoslavia, marele mort a fost salutat de președintele republicii franceze, Lebrun, precum și de o mulțime uriașă de cetățeni.

Vaporul cu rămășițele pământești ale aceluia, care a fost Rege al Iugoslaviei a atins țărmul patriei în dimineața zilei de 15 Octomvrie. În orașul Split (port iugoslav la Marea Adriatică) veniseră oameni din toate împrejurimile, în număr de peste 100.000, ca să dea ultimul salut Suveranului lor drag. Mulți din cei prezenți plângeau cu hohote. Tunurile de pe vasele iugoslave și cele de coastă trăgeau salve, în semn de onoare pentru marele mort.

De de vapor, corpul neînsuflețit al Regelui Alexandru a fost transportat pe chei și așezat pe un catafalc uriaș, îndoliat. Aici i s'a îngăduit publicului să mai treacă odată prin fața bunului său Suveran, spre a-i aduce un ultim salut. În câteva ore au defilat pe dinaintea catafalcului mii și mii de persoane, cu ochii plini de lacrimi și cu inima frântă de durere.

La Zagreb

Dela Split, sicriul cu corpul neînsuflețit al Regelui Alexandru a fost transportat, cu un tren special, la Zagreb, unde a sosit la ora 11 din noapte (Duminecă 14 Oct.). Pe tot parcursul drumului, populația, întâmpinând trenul, și-a arătat marea jale după viteazul ei Suveran. Copii și fete așteptau trecerea trenului, cu marele mort, în genunchi și cu lumânări în mâini.

La intrarea trenului mortuar în gara din Zagreb, au început să sune jalnic toate clopotele din oraș, iar tunurile trăgeau neîncetat salve. O mulțime uriașă își aștepta pe Regele mort. Sicriul a fost ridicat apoi din tren și așezat pe un catafalc în salonul regal al gării, unde a urmat nu-

Constantin Constantinescu (Moldova). Cei patru țărani au dus fiecare câte o urnă cu pământ din provincia sa, pe cari le-au depus apoi pe mormântul marelui prieten al României, al lui Louis Barthou.

Dela Quai d'Orsay, sicriul cu rămășițele pământești ale lui Barthou a fost transportat la Domul Invalizilor, unde președintele consiliului de miniștri, Doumergue, a rostit un mare și impresionant discurs funebru, arătând însușirile strălucite ale mortului și serviciile neprețuite ce le-a adus Franței.

După acestea, corpul neînsuflețit al lui Barthou a fost așezat spre veșnică odihnă în cimitirul Père Lachaise, din Paris.

Urmări politice în Franța, după moartea lui Barthou

Dat fiind rolul însemnat, pe care l-a jucat Barthou în politica externă a Franței (și a întregii Europe) nu se putea ca moartea lui să nu aibă oarecare urmări. În primul rând, se puneau întrebările: Cine va fi urmașul lui Barthou, la ministerul de externe?

În cele din urmă, președintele Lebrun a găsit soluția. Ministerul de externe a fost încredințat lui Laval, despre care cercurile politice internaționale sunt încredințate, că va continua politica lui Barthou. Laval a fost, anii trecuți, președinte al consiliului de miniștri francez.

Au mai fost schimbați cu acest prilej: ministrul de interne Sarraut, cu Marchandea și ministrul de justiție Cheron, cu Lemery.

maidecât defilarea publicului îndoliat, care a fost în număr de peste 300.000.

Spre Belgrad

Duminecă la ora 1 d. a., rămășițele pământești ale Regelui Alexandru au fost așezate iatăși în tren și pornite spre Belgrad.

Capitala Iugoslaviei avea o înfățișare jalnică. Străzile și casele erau toate acoperite cu zăbranic. Populația, profund îndurerată, își arăta întreaga ei durere și jale după viteazul Rege Alexandru.

Dela gară, corpul neînsuflețit al Regelui Iugoslaviei a fost transportat la palatul regal, unde a fost așezat spre vedere. Pe întreg parcursul drumului, populația, la trecerea marelui mort, îngenunchia cu lumânări aprinse în mâini.

În vederea tristei solemnități a înmormântării Regelui Alexandru, Belgradul a fost năpădit de o mulțime uriașă, venită din toată Iugoslavia. Deasemenea au sosit acolo și la 500 ziariști din întreaga lume.

Reprezentarea statelor

la înmormântarea Regelui Alexandru este următoarea: Franța e reprezentată prin președintele ei, dl Lebrun, care e însoțit de mareșalul Petain, ministrul de războiu; Anglia prin prințul moștenitor George; Italia prin Ducele de Spoleto, nepotul Regelui Emanuel; Cehoslovacia prin ministrul ei de externe Beneș și generalul Sirov, șeful marelui stat major; Grecia și Turcia prin miniștrii lor de externe, iar Bulgaria prin prințul Ciril și doi miniștri. Hitler a trimis ca reprezentant al Germaniei pe prim-ministrul Prusiei, Göring. Despre reprezentanții României scriem mai jos.

Inmormântarea s'a făcut Joi 18 Oct., la mănăstirea dela Oplenatz, (lângă Topola), unde este cavoul familiei regale iugoslave.

Sosirea noului Rege

Sâmbătă 13 Oct. a. c., a sosit la Belgrad noul Rege al Iugoslaviei, Petru al

II-lea, fiind însoțit de Augusta Sa Mamă, Regina Marioara și M. S. Regina Maria a României. Poporul iugoslav, adânc îndurerat de pierderea Regelui Alexandru, a făcut totuși o primire călduroasă noului Rege.

Numele adevărat a asasinului

În numărul trecut al foi am fost scris, că fioresul asasin al Regelui Alexandru și al lui Barthou se numește Petru Kelemen.

Cercetările ce au urmat, însă, au dovedit, că acest nume a fost fals și că de fapt el se numește Vlada Gheorghieff Cernozevski și că el era un temut comitagiul bulgar. Cercetările poliției au mai dovedit, că Vlada Gheorghieff a fost șofer la șeful comitetului macedonean, din Bulgaria, anume Ivanciu Mihailoff, care, în urma măsurilor luate de curând de guvernul bulgar, a trebuit să se refugieze la Constantinopol și de acolo în Italia.

Criminalul a servit un timp oarecare ca instructor al teroriștilor, cu sediul în Ungaria (la Janka Pusta), unde se găsește un lagăr al teroriștilor croați și are la activul său o mulțime de crime.

Tovarășii lui

Imediat după săvârșirea groaznicului atentat dela Marsilia, poliția franceză a pornit în căutarea complicilor (tovarășilor) asasinului, întrucât avea siguranța, că acesta n'a lucrat singur. Cercetările au fost foarte anevoioase, dar cu toate acestea, până în cele din urmă, ele au fost încoronate de succes. Cei doi complici ai asasinului Kelemen (cu numele lui adevărat Vlada-Gheorghieff), bănuți de poliție, au fost înhățați. Unul a declarat că se numește Beneș, iar celalalt că se cheamă Novak. Fiind însă luați de scurt, ei și-au mărturisit adevăratul nume și anume, că primul se numește Raitici, iar al doilea Poșbisill. Ziarele franceze scriu că a mai fost arestat un complice, cu numele Malny și că ar mai fi încă 3.

Manifestații împotriva Italiei și Ungariei

În diferite orașe ale Iugoslaviei au avut loc manifestații anti-italiene și anti-maghiare. Populația sârbă a manifestat mai ales împotriva Ungariei, căreia îi aduce învinuirea, că a găzduit pe pământul ei pe asasinii Regelui Alexandru.

Un important consiliu al celor trei miniștri de externe ai Micei Înțelegeri

În ziua ce va urma după înmormântarea Regelui Alexandru, miniștrii de externe ai țărilor din Mica Înțelegere (d-nii Titulescu, Beneș și Jeftici) vor ține un important consiliu, pentru a examina situația politică creată de noile evenimente. Toate cercurile politice din Europa dau o deosebită însemnătate acestui consiliu.

Se crede, că în cursul consiliului dela Belgrad, guvernul iugoslav va cere să se ia măsuri internaționale împotriva Ungariei. În acest scop, ministerele de interne și de externe ale Iugoslaviei adună cu multă sârguință materialul, prin care vrea să dovedească, că asasinarea Regelui Alexandru a fost pregătită în Ungaria și îndeplinită cu ajutorul autorităților maghiare.

M. S. Regele Carol II

ia parte la funerariile Regelui Alexandru
Din cine se compune delegația română

Suveranul nostru a ținut să ia parte personal la trista ceremonie a înmormântării Augustului Său Cumnat, Regele Alexandru al Iugoslaviei. Maiestatea Sa, dimpreună cu A. S. R. Prințepile Nicolae, a plecat în acest scop la Belgrad, cu un tren regal (Marți seara), la care au fost atașate și vagoanele cu delegația română, care este alcătuită din d-nii: N. Titulescu, ministrul de externe, general Paul Angelescu, ministrul armatei, R. Franasovici, ministrul comunicațiilor și mareșalul Prezan.

În timpul absenței din țară a M. S. Regelui, actele cari cer întărire regală vor fi supuse (potrivit Constituției) Consiliului de miniștri.

Cuvânt mângâietor

Omenirea este într-o neîntreruptă frământare, plină de resentimente și dușmăanii, ce-i mărește nefericirea. Dacă am regăsi vocea uitată a sufletului, am vedea că acolo se ascund delicatele vibrații de umanitate, prin care vedem cu alți ochi, ne dă lărgimea de imaginație, simțim concepția frumosului.

Ce puteri fermecătoare aveau toate cuvintele Mântuitorului, căci ele erau isvorâte din marea bunătate și dragoste pentru oameni! Isus a înțeles cruda mizerie a omenirii și de aceea a propovăduit-o.

Ființa omenescă are totdeauna nevoie de un sprijin, care nu poate fi mai puternic decât într-o inimă bună. Bunătatea este simfonia care înobilează, unește sufletele, apără și veghează la fericirea omenirii.

Să nu excludem bunătatea din viață, căci dacă o suprimăm: Ce deosebire este între om și piatră? Prin bunătate se răpește răutății otrava, iar lășității i se ia din rădăcină: limba. Bunătatea să ne stăpânească și atunci vom privi viața ca printr'un văl presărat cu aur, care te face să vezi totul scânteetor. Să ne fie părtașe, ca ajutor la virtute.

Dibăcia ipocrită, să fie înlocuită cu generozitatea frățească, care dă hrană nevoilor spirituale ale omenirii. În epoca, în care trăim, pare că suntem indiferenți, față de tresărirea inimei. Ne îndoim de propria noastră personalitate. Inteligența de astăzi, este ea o mai multă cunoaștere a omului? Este oare o renovare?!

Valeria de Hoch
născută Colonel Mihail

INFORMATIUNI

CETITORILOR NOȘTRI atragem atenția asupra celor scrise în fruntea toți de față. Acolo găsiți idei și îndemnuri, cari trebuie să ne preocupe pe toți: țărani și intelectuali dela sate, ca și meseriași sau negustorii, a căror existență încă atârână dela bunăstarea țărânimii. Să cerem bărbaților politici, să lucreze mai stăruitor în direcția aci arătată.

DL ION MIHALACHE, președintele partidului naț.-țăr., a plecat în Italia, spre a face o vizită de studii. D-sa va lipsi din țară câteva săptămâni.

DL IULIU MANIU a fost în timpul din urmă cam suferind, din pricina unei răceli. Medicii i-au recomandat să mai stea câteva zile în casă, ca să se refacă pe deplin.

MANEVRELE REGALE au început în ziua de 15 Oct. a. c. În primele zile s-au făcut marșuri de apropiere, iar în ziua de 20 Octomvrie urmează să se dea lupta (închipuită) hotărâtoare. După aceea se va face critica și la sfârșit va avea loc o mare paradă militară, probabil la Alba-Iulia.

PRIMUL REPREZENTANT AL SOVIETELOR a sosit la noi în țară, în ziua de 16 Oct. a. c. El se numește Boris Nicolaev și este consilier de legăție. Delegatul Sovietelor a sosit la noi în țară, în vederea pregătirilor ce trebuiesc făcute pentru instalarea legăției sovietice, ce se va face în scurt timp.

AFACEREA SKODA. Lumea noastră cetitoare se va întreba, de bună seamă: Oare cum mai stăm cu faimoasa afacere Skoda, despre care s'a scris și s'a vorbit atâta? Se lămurește, ori rămâne tot întunecată? De prezent, lucrurile stau în felul următor: S'a dat însărcinare d-lui Bentoiu (membru al comisiei de anchetă parlamentară) să alcătuiască un raport general asupra celor constatate de Comisie. Acest raport va fi gata peste câteva zile și el va fi adus mai întâi în discuția Comisiei, care-l va aproba, sau nu. — Toată lumea așteaptă cu nerăbdare să vadă ce va cuprinde raportul general al d-lui Bentoiu.

PIERDERILE AVIAȚIEI GERMANE ÎN RĂZBOIU. De abia acum după 16 ani dela terminarea marelui războiu, s'a întocmit statistica definitivă a pierderilor suferite de aviația germană, în acest măcel. În total, Germania a pierdut 3128 aparate (aeroplan), 40 zepeline și 471 baloane captive. Numărul aviatorilor uciși este de 6640, dintre cari 2247 ofițeri și 2451 subofițeri și soldați. Răniți au fost 7350.

SE IMPACĂ, ORI BA? Ziarele din București vestesc, că între d-nii Dinu Brătianu și Gheorghe Brătianu se duc tratative, în vederea unei împăcări. (Se știe, că unchiul este șeful partidului liberalilor vechi, iar nepotul al liberalilor noi, sau a georgiștilor). Până în prezent, nu se știe la ce rezultat s'a ajuns, însă se spune, că în cazul unei împăcări, ar urma, ca cele două tabere să facă un front comun împotriva d-lui Gh. Tătărescu, pe care dl Dinu Brătianu nu-l are de loc la stomac.

HALAL DE AȘA PROGRAM! Fiindcă România trăiește în primul rând după agricultură, prin urmare ar fi foarte firesc, ca guvernul să-i dea acesteia cea mai mare atenție. Așa au făcut guvernele național-țărăniște, cari au dat dovezi numeroase despre sprijinirea intereselor plugărimii. Dar nu tot așa lucrează guvernul de astăzi, care a pus în fruntea ministerului de agricultură pe dl V. Sassu și care s'a dovedit, că nu corespunde nici pe departe îndatoririlor sale. În loc să făurească un program potrivit pentru raționalizarea agriculturii, cum se face în toată lumea (chiar și în țările industriale) și în loc să lucreze pentru o bună desfacere a produselor țărănești, d-sa crede că și-a îndeplinit misiunea, făcând planul unui sat model în . . . județul Constanța (județul d-sale) pe care oamenii noștri, bunăoară, de aici din Ardeal, nu-l vor vedea niciodată. — Întrebăm: Cu așa program înțelege guvernul liberal să vină în ajutorul agriculturii?

RĂSPLATĂ BINEMERITATĂ. Primăria municipiului Cluj, în semn de recunoștință, a proclamat pe P. S. S. episcopul Nicolae Ivan cetățean de onoare al Clujului. — E o răsplată binevenită și pe deplin meritată, fiindcă episcopul Nicolae Ivan a muncit nespus de mult pe țărâmul național, cultural și economic al Neamului românesc din Ardeal.

LA EXAMENUL DE BACALAU-REAT din Septemvrie 1934 s'au prezentat, în întreaga țară, 5549 candidați, dintre cari au reușit 2182, vasăzică un procent de 39 la sută. Rezultatul acesta este din cele mai dezastruoase, de când a fost introdus examenul de bacalaureat. Numai în două sesiuni trecute, procentul celor reușiți a fost mai scăzut: În Sept. 1925, cu 35.50 la sută și în Sept. 1928, cu 38 la sută. De când s'a introdus examenul de bacalaureat și până azi (din anul 1925), s'au prezentat la acest examen 128.196 candidați, dintre cari au reușit 70.612 elevi. Ar fi interesant de știut ce s'au făcut aceste zeci de mii de reușiți și nereușiți, toți dornici de a ocupa o funcție la Stat. Unde s'au plasat și câți au reușit s'o facă?

AEROPLANE FĂRĂ SGOMOT Corespondentul marelui ziar englez „Daily Mail” din orașul Dresda (Germania) a făcut o destăinuire deosebit de senzațională. El spune, că lângă Dresda se află un mare aeroport subpământean, care este ascuns cu desăvârșire ochiului omenesc și pe deplin ferit de orice atac aerian. Pe aeroportul acesta se fac de prezent probe cu un aeroplan (din ultima invenție a inginerilor germani), care în timpul zborului nu face nici un sgomot. Inșă, pentruca publicul (și mai ales străinii) să nu afle de noua invenție, aeroplanul „tăcut”, în timpul zborurilor de probă, este însoțit întotdeauna de un aeroplan obișnuit, care face sgomot și astfel cei de pe pământ nu pot bănui nimic.

CEL MAI BĂTRÂN OM DIN LUME — după moartea turcului Zoro Aga, care a deținut acest record — trăiește în Maroc (Africa) și se numește Si Labib ben Maeti. El s'a născut în anul 1788, prin urmare acum numără 146 ani. Si Labib ben Maeti a fost căsătorit de 14 ori și a avut 56 copii, dintre cari mai trăiesc 12. Cel mai în vârstă dintre ei e de 96 ani.

TÂRGUL DE TOAMNĂ, în com. Slimnic, jud. Sibiu, a avut loc Duminecă 14 Oct. c, în locul numit „Bacea”. Au intrat 276 capete vite, dintre cari s'au vândut: 18 boi, 20 vaci, 20 viței și 5 cai. Venitul scos de comună este de 770 lei. Târgul de marfă care a avut loc Luni 15 Oct. c. a fost foarte slab. Lipsa de bani s'a resimțit și de data aceasta.

REVOLUȚIA DIN SPANIA a fost în sfârșit înăbușită. Guvernul este acum stăpân pe situație. După datele oficială, pe urma revoluției din Spania au rămas peste 500 morți și vre-o 2000 răniți. La înăbușirea revoluției a jucat cel mai mare rol aviația, care a bombardat toate centrele răsculaților.

UN SCANDAL LA SIBIU În seara zilei de 12 Oct. a. c. s'a petrecut în Sibiu un mare scandal, care a dat mult de vorbit publicului din orașul nostru. Un domn, care, dela venirea liberalilor la putere, a fost însărcinat cu paza personală a Prefectului, fiind amețit de beaură, a eșit pe stradă, unde s'a luat la ceartă cu doi ofițeri, ce se găseau într'un automobil. Știindu-se cu mari propțiuni, domnul din chestiune a fost foarte cutezător, ceea ce a făcut ca cearta să ajungă la bătaie. Fiind de o statură athletică, bătașul a lovit pe mai mulți ofițeri, cari au intervenit pentru potolirea conflictului. — Notăm, că înainte de a ajunge aci, el a mai avut de furcă (tot pe stradă) cu niște civili, dintre cari pe doi i-a palmuit. Pe urma tuturor acestor isprăvi, el a fost înaintat la Parchet. În fața judecătorilor, însă a declarat că nu-și aduce aminte nimic din cele ce a făcut.

AVIZ. Pentru a se ști exact numărul porumbeilor (porumbi) de ori și ce fel de rase ce se găsesc în orașul Sibiu, toți proprietarii de porumbi din orașul Sibiu, vor înștiința cel mai târziu până la 25 Octomvrie 1934, la Primăria Municipiului Sibiu, ușa No. 21, numărul și rasa porumbeilor.

INSPECTORATUL DE VÂNĂTOARE vestește, că Ministerul Agriculturii și Domeniilor, Direcțiunea vânătoarei, a aprobat deschiderea vânătorului de iepuri, de Duminecă 14 Octomvrie.

VIAȚĂ LUNGĂ. Femeia Anica Donesei din comuna Lungani, jud. Iași, a trăit 110 ani. Ea a murit zilele trecute de un atac de inimă.

Ambrosi, Fischer & Co, Aiud, au editat iarăși în execuție ireproșabilă noul catalog de sorturi și prețuri pentru anul 1934/35. Anexa conține instrucțiuni prețioase asupra altoiului și culturii de pomi fructiferi. Indesebi de bogat e asortimentul de trandafiri.

Bijouterii, ceasornice, Tacâmuri, Verighete, obiecte pentru cadouri la
Emil Höchsmann, Bijouter Sibiu,
15708 strada Regina Maria 41

Răi plătitori la Foaie

Cu durere constatăm, cât este de mare numărul celor ce nu plătesc gazeta. Și între ei sunt și de cari pot dar nu vreau. Aceasta nu este nici frumos, nici lucru creștinesc. Dintre aceștia mai dăm azi pe următorii: Stefan G. Breaz, Indiana Harbor, America; Vasile Haugan, Bilbor, jud. Ciuc; Traian Parva, Bănești, jud. Arad; Oprea Coșa, Ceanul Mare, jud. Turda; Ioan Micu, Dorobanțu, jud. Constanța; Vasile Petrescu, Hârlăul, jud. Botoșani; Ioan Zaharie, Haghigh, jud. Treiscaune; Nicolae Pervescu, Jablanita, jud. Caraș; Nicolae Luca, Ilimbav, jud. Sibiu. — Alții vor urma dacă nu-și plătesc datoria.

Prețul banilor

În ziua de 17 Octomvrie 1934

Fr. Francezi	6.60 până la	6.90
Dolari	98.—	112.—
Mărci germane	38.—	39.50
Lire sterline	490.—	500.—
Lire italiene	8.80	9.20
Leva	0.90	1.20
Franci elvețieni	32.55	33.40
Șilingi austriaci	23.—	24.—
Coroane cehe	4.—	4.50
Pengő	24.—	27.—
Belgas	23.50	23.80
Zloți	18.80	19.50
Dinari	2.20	2.50

Editura și tiparul „Tipografia Poporului”
Redactor responsabil: H. N. BRATU

Farmacia „COROANA“

Dr. J. Oberth

MEDIAȘ

Telefon Nr. 67

Piața Reg. Ferdinand 23 colț P. Reg. Maria

Depozit bine asortat a tuturor medicamentelor și specialităților din țară și străinătate. În special Vă recomandăm următoarele:

MEDICAMENTE PENTRU ANIMALE: Distol, Galbinol, prafuri de ghindură, supozitoare pentru catar de engidă și alte medicamente pentru orice maladii animale. **OTRAVĂ PENTRU ȘOBOLANI ȘI ȘOARECI:** Pasta Zelio și semințe, ceapă de mare și pastă fosforată Steiner. **SUBSTANȚĂ PENTRU CONSERVAREA MUSTULUI:** Natrium benzoicum și Nipakombin. **SUBSTANȚĂ PENTRU CLARIFICAREA VINULUI ȘI PTR. SULFATARE:** Kalumpyrosulfat-tablete. — Vigoare și sănătate prin CEAIURILE Dr. J. Oberth. Ceaiuri pentru orice boli de orice natură. — Comenzile se rezolvă prompt prin ramburs. Expediere zilnică prin poștă sau prin tren

15966

Cine dorește pomi, trandafiri, arbuști, copăcei, vițe altoite de prima calitate, cere

CATALOGUL NOU

dela renumita firmă

Ambrosi, Fischer & Co.

Aiud, jud. Alba

15968

Ardeți BRICHETE PETROȘANI

Biroul de vânzare:
Sibiu, str. Regina Maria 30

Agentură și prăvălie de comision

Sibiu, Piața Regele Ferdinand 21
mijlocește case, rente, livrete de depuneri Albina, Creditul Fonciar, Cassa Generală de economii, bonuri de impozit, automobile, mobile, aur argint etc.

15975

Cu distinsă stimă, **Albert Nutz**

Casă bună de vânzare în Sibiu

Casa din Sibiu strada Mitropoliei No. 12, se află de vânzare. Cine dorește să o cumpere, poate primi informațiuni dela Administrația „Foaia Poporului“, adăogând și timbre pentru răspuns sau venind în persoană la fața locului.

Abonați „Foaia Poporului“!

Cărți literare, științifice și școlare

Tipografie

Cărți franceze

Papeterie

Hârtie de calc

Hârtie velină

Hârtie concept

Sugativă

Creioane colorate

Creioane negre

Carbimetre

Caiete

RADIO-URI

PATEFOANE

Plăci de patefoane

Ace de patefoane

Mape de scrisori

Tușuri colorate

Tușuri negre

Penițe

Dublu decimetru

Tot soiul de cerneluri

Vopseli squarel

Gumă arabică

Gume de șters

Stilouri

Liniale

Calimare

precum și toate articolele cari aparțin acestei branșe, se află de vânzare cu prețurile cele mai ieftine, la

Librăria „Foaia Poporului“, Sibiu

Strada Mitropoliei Nr. 12

Telefon Nr. 182

Plantarea de toamnă este cu mult succes!

Oferim pomi fructiferi, vițe altoite, trandafiri, etc. în calitate superioară Cereți preț curent gratuit!

Pepinierii de pomi altoiți a Instituției Agricole, Mediaș.

Telefon 29.

15988

Vinuri de Drăgășani

vechi și noi, eventual și struguri în partizi mari și mici. Cereți informațiuni

Bursa de Vinuri

Drăgășani-Vâlcea.

15994

Moară sistematică

în bună stare, cu turbină de apă și motor electric, de vânzare. Informațiuni la administrația Foi Poporului.

15996

30

Tablouri Istorice

(Colecțiunea ȘARAGA)

ca

Material didactic școlar

mărime 25x35 c/m.

reprezentând pe:

Traian, Decebal, Radu Negru, Dragoș Vodă, Mircea cel Bătrân, Ștefan cel Mare, Vlad Tepeș, Neagoș Basarab, Ioan Vodă cel cumpănit, Petru Șchiopul, Mihai Viteazul, Radu Mihnea, Matei Basarab, Vasile Lupu, Constantin Șerban, Constantin Brâncoveanu, Dimitrie Cantemir, Grigore Al. Ghica, Horea, Prinderău lui Horea, Tudor Vladimirescu, Ștefan Calimă, Alexandru Ghica, Mihai Stăruș, Gheorghe Bibescu, Barbu Știrbei, Alexandru Ioan Cuza, Mihail Kogălniceanu, C. A. Rosetti și Ioan C. Brătianu.

Seria completă Lei 600.

Comenzile trebuie însoțite de suma de Lei 600.— plus Lei 15.— pentru porto, trimisi prin mandat poștal la

Librăria „FOAIA POPORULUI“ Sibiu.

Carte pentru cubatul lemnului

se află de vânzare la Librăria „Foaia Poporului“, cu prețul de 25 Lei. Trimisă cu poșta 34 Lei.

Izvorul

cel mai ieftin de cumpărare în Sibiu, este

Postăvăria și casa de modă pentru dame

G. W. Graeff

Piața Regele Ferdinand 8

15928 rs

„ORANIER“

15993

Sobe și mașini de gătit

Sobe-cazane-turnate „Frank“, vânzare în detalii proprii dela depozitul fabricii la:

„URANOS S. A.“

Sibiu, Piața Gării 3

Telefon 24

Depozitele Băncii Uniunii Ardelene

Vizitați depozitul nostru!

Prețuri foarte ruduse!

Ocaziuni favorabile de cumpărare!

Un loc pentru industrie

15996

lângă gară, cu linie ferată introdusă, în mărime de 1 jum. jugăr de vânzare. O vilă în mijlocul orașului 4 camere, bucătărie, baie și toate dependențele, ieftin de vânzare. O casă ce aduce chirii mari foarte ieftin de vânzare.

Zilnic cumpăr și vând case, vile etc. etc.

E. BETTER, Sibiu, str. Regina Maria 8

Prețurile pieței Sibiu

la 16 Octombrie 1934

Calitatea mărfii	Dela		Până la		Calitatea mărfii	Dela		Până la	
	L	b	L	b		L	b	L	b
1. Cereale	800	—	425	—	1 litru	Lapte de bivol	5	—	5 50
2. Grâu	175	—	250	—	„	in plăci	6	—	6
3. Orz	150	—	200	—	„	după acasă	25	—	35
4. Ovă	90	—	120	—	„	Smântână	6	—	8
5. Porumb	190	—	225	—	1 m	Lapte covâș	125	—	142
6. „ de săm	—	—	—	—	„	Lemne de ars	112	—	125
7. Fasole	200	—	275	—	„	tag	80	—	130
8. Mazare	30	—	60	—	„	stejar	55	—	80
9. Cartofi	75	—	100	—	„	mestecate	100	—	115
10. „ noi	1	—	2	—	„	Fân	90	—	110
11. Morcovi galb	1	—	2	—	100 kg	Lucernă	80	—	90
12. Pătrânel	1	—	2	—	„	Trifoi	55	—	65
13. Ceapă	1	—	2	—	„	Otavă	40	—	70
14. Yellină	28	—	3	—	„	Găscă	90	—	120
15. Lămâie	1	—	5	—	1 buc.	„ grasă	25	—	40
16. Ceapă verde	3	—	5	—	„	Rață	50	—	110
17. Usturoi	8	—	10	—	1 per.	Curcan	18	—	60
18. Varză	1	—	1 50	—	1 buc.	Pul	1	—	1 70
19. Mere	2	—	8	—	„	Gălină	30	—	50
20. Pere	2	—	10	—	1 p.	Boboci găscă	—	—	—
21. Miel	6	—	12	—	„	„ rață	—	—	—
22. Struguri	2	—	10	—	„	„	—	—	—
23. Lapte de vacă	3	—	—	—	„	„	—	—	—
24. „ în plăci	4	—	—	—	„	„	—	—	—
25. „ după acasă	—	—	—	—	„	„	—	—	—

Plăci de patefon

noi, mărcile cele mai bune ca HIS MASTER'S VOICE, ODEON, CRISTAL, PARLOPHON, HOMOKORD, se află de vânzare cu prețuri foarte ieftine la:

Librăria

„Foaia Poporului“

Sibiu, strada Mitropoliei 12

Illustrate frumoase în mare alegere și cu prețuri moderate se află de vânzare la Librăria „FOAIA POPORULUI“.

Comemorarea memorandistului M. Veliciu

Cu ocaziunea aniversării alor 40 de ani dela înmormântarea Memorandistilor, s'a ridicat un bust, în comuna Chişineu-Criş (judeţul Arad), Memorandistului şi neînfricatului luptător naţional *Mihai Veliciu*, a cărui desvelire va avea loc în 21 Oct. c.

Iniţiativa acestui act frumos se datorează inimosului Român dl dr. Ioan Suciu fost ministru, prietenul şi tovarăşul de luptă al sărbătoritului, în apărarea şi afirmarea existenţei noastre naţionale. Această iniţiativă a avut răsunet la Românii localnici, cari au dat tot concursul pentru ridicarea monumentului în comuna lor, eternizând prin aceasta memoria unuia dintre cei mai distinşi fii ai neamului românesc şi servind drept pildă ţărănimii româneşti din acel ţinut, din sânul căruia s'a ridicat.

Intr'adevăr, Mihai Veliciu s'a născut în 1846, din iobagi săraci, în comuna Şepreuş, judeţul Arad. La 15 ani, fără nici un ajutor bănesc dela părinţi, ci numai cu „straiţa“, a început studiile liceale la Beiuş. Apoi a studiat dreptul la Academia din Oradea. Terminând studiile cu distincţie, comuna sa natală l-a ales notar. În această calitate însă n'a funcţionat decât trei ani, fiind destituit de regimul maghiar din acele timpuri, pentru că s'a opus la introducerea limbii maghiare în administraţia comunei pur româneşti, drept asigurat prin legea naţionalităţilor. Această atitudine a modestului notar român din 1876 a mai fost agravată în faţa stăpânitorilor de eri şi prin faptul, că Veliciu deşi notar comunal înţelegea să-şi exercite toate drepturile de cetăţean şi de român, luând parte activă şi fâţişă pentru alegerea de deputat dietal al naţionalistului de pe vremuri, Mircea Stănescu, fost avocat în Arad.

După destituire, terminând stagiul, M. Veliciu a deschis birou de advocatură în comuna Chişineu-Criş. În scurt timp devine conducătorul luptelor naţionale româneşti din judeţul Arad, unde fără îndoială totdeauna a fost o tradiţie românească, dar sub conducerea lui M. Veliciu, având de colaboratori pe P. S. S. Episcopul Roman dela Oradea, pe acele vremuri profesor şi directorul seminarului ort. din Arad, dr. Ioan Suciu, a regretaţilor Ioan Rusu Şireanu, Vasile Goldiş, Şt. Ciceo Pop şi alţii, acea luptă s'a intensificat atât de mult, că nu a trecut mult timp şi Aradul a ajuns în fruntea luptelor naţionale a Românilor din fosta Ungarie.

Ceeace îl caracteriza în afirmarea românismului era dărzenia. Pe chestia naţională nu admitea compromisuri nici în viaţa particulară şi nici cea publică. În procesul memorandului a fost condamnat la 2 ani închisoare. Fiind eliberat după

14 luni, a refuzat să semneze şi n'a semnat telegrama de mulţumită către fostul împărat Francisc Iosif, pentru graţiare.

Rezultatele acestei conduite în scurt timp s'au şi arătat: în cadrul luptelor din viaţa judeţeană, opoziţia românească din Arad era cea mai dărză. În congregaţiile judeţene nu se mai vorbea decât româneşte. Deşi erau în minoritate, în urma legii electorale nejuste, Românii în toate chestiunile îşi impuneau voinţa mai mult ca oriunde altundeva. După ce Românii hotărâseră intrarea în activitate, judeţul Arad dă cel mai mare număr de deputaţi naţionalişti.

Deşi în 1909, acest luptător este răpus de o boală grea, pe care o suferă cu stoicism până la sfârşitul vieţii ce a obvenit în 1921, totuşi se interesează de toate mişcările naţionale. Iar când a venit serbarea învierii naţionale, în 1918, generaţia Unirii din ţinutul Aradului care în frunte cu regretaţii luptători V. Goldiş şi Şt. Ciceo Pop şi-a făcut ucenicia în şcoala naţionalistă a lui Mihai Veliciu, îl aleg de Preşedinte al Consiliului Naţional Român din judeţul Arad. Aceasta i-a fost ultima activitate publică.

În aceste câteva rânduri nu se poate cuprinde toată activitatea acestui neobosit Român. Pe teren bisericesc, şcolar, economic, cu un cuvânt tot ce a fost românesc, s'a distins, fiind între primii pioneri a operei constructive româneşti. Dar şi în viaţa particulară s'a dovedit a fi un bun tată de familie pentru ai săi cei mai apropiaţi, cât şi pentru toţi acei, cari au fost sub conducerea lui, aşa de ex. şirul nesfârşit de distinşi advocaţi, magistraţi, răspândiţi pe tot teritoriul Banatului şi Ardealului şi cari au făcut stagiul în cancelaria românească a avocatului Mihai Veliciu.

În Săptămâna Patimilor a anului 1921, suferind cu răbdarea dreptului lov toate loviturile nemiloasei sorţi, se stinge în etate de 75 ani, sărac aşa cum şi-a început cariera cu 50 ani mai înainte, dar bogat în suflet şi mai ales în fapte, modest aşa cum a fost întreaga viaţă, dar cu mulţumirea că luptă dreaptă a luptat, văzând cu ochii isbrăvirea neamului românesc.

După cât suntem informaţi, serbările ce vor avea loc la 21 Oct. crt., în Chişineu Criş, fiind în acelaşi timp şi o manifestare a vitalităţii neamului românesc dela graniţa de Vest, Direcţiunea C. F. R. a acordat o reducere de 50% la ducere şi întoarcere pentru staţiunile Crişul Alb şi Pădureni, fiind biletul pentru dus valabil şi la întors. Biletele sunt valabile în zilele de 20—22 Oct. 1934.

Atentate contra şefilor de state

Fiorosul atentat, săvârşit contra regelui Alexandru al Iugoslaviei, ne reaminteşte un şir întreg de atentate, cărora le-au căzut victime capete încoronate şi prezenţi de republici.

Unul dintre cele mai groaznice a fost atentatul contra ţarului Alexandru II, la 13 Martie 1881. Pe când pleca spre palatul de iarnă, o bombă a făcut explozie tocmai sub trăsura. Ţarul a fost rupt în bucăţi.

Tragică a fost şi soarta regelui Umberto al Italiei, care a fost ucis în Iulie 1900, după o domnie de 20 ani. El a fost împuşcat de anarhistul Bresci, pe când se plimba în parcul din Monza.

Şi contra împăratului Wilhelm I al Germaniei s'au încercat două atentate. La al doilea — în Iunie 1878 — a fost grav rănit de atentatorul Nobiling, dar a scăpat cu viaţă.

A venit apoi rândul împărătesei Elisabeta a Austriei. Ea a fost ucisă la 10 Septemvrie 1898, cu un pumnal, de către anarhistul Lucheni, în timpul plimbării.

Au căzut victime atentatelor şi doi preşedinţi ai Statelor-Unite. Preşedintele Abraham Lincoln, care ajunsese din tăietor de lemne, preşedinte, a fost împuşcat în 1865 de un actor.

Aceeaşi soartă a avut-o în 1901 preşedintele Statelor-Unite, Mac-Kinley, care a

fost ucis de anarhistul Czolgos, în oraşul Buffalo.

Asupra conducătorilor republicii franceze s'au săvârşit mai multe atentate. În 1894, Sadi Carnot a fost ucis de un anarhist, cu prilejul deschiderii expoziţiei din Lyon.

Preşedintele Doumer a fost asasinat de rusul Gorgulow, care a tras asupra lui mai multe focuri de revolver.

Dintre marile atentate politice se mai poate aminti, acela din 1920, contra primului preşedinte al Poloniei, Gabriel Narutowici, ucis de un pictor nebun, la deschiderea unei expoziţii.

„Razele morţii“

Ziarele străine vestesc, că la ministerul aviaţiei din Franţa se examinează o născocire numită „razele morţii“, datorită învăţătorilor Cailhaus şi Christmas. Această născocire (invenţie) se bazează pe o concentrare (îngrămădire) uriaşă de raze luminoase. La o mare înălţime, cu ajutorul unor aparate speciale, vor fi adunate razele soarelui, în putere de 5 milioane lumini (un bec electric care arde în case nu are mai mult de 50 lumini) şi acestea vor fi proiectate pe pământ. Orice vietate care va fi prinsă de aceste raze va fi într-o clipă ucisă.

În timpul când se făceau probe cu aceste raze, în Franţa, o fâşie din ele a căzut asupra unei serbări ţărăneşti (numai o parte mică!). Majoritatea participanţilor s'au prăbuşit imediat la pământ, iar ceilalţi au rămas înţepeniti.

Cu astfel de arme drăceşti îşi poate închipui oricine cât de îngrozitor va fi un nou războiu...

Contra copilului

— Dela Secţiile „Astrei“ —

Înainte cu vre-o sută şi ceva de ani, s'a ridicat un om învăţat în Apus, care o viaţă întreagă a făcut socoteli asupra creşterii populaţiei, asupra înmulţirii oamenilor pe pământ. Din socotelile lui eşia, că oamenii se înmulţesc aşa de tare, (numărul lor creşte cu milioane în fiecare an), încât în scurtă vreme pământul nu-i va mai putea hrăni pe toţi. Şi învăţatul, îngrozit, sfătuia lumea să ia măsuri pentru a nu se mai naşte atâtea copii. Să nu ajungem să se mănânce om pe om.

Mulţi oameni prea învăţaţi îşi au scrânteala lor. Ea naşte din faptul, că cercetează mereu un singur lucru, merg pe o singură cale şi nu mai privesc în jur de ei. Învăţătura acestui învăţat, pe nume Malthus, a pus, pe vremuri, mulţi oameni pe gânduri.

Dar viitorul a dovedit cu totul altceva. Aname: că omul poate scoate din pământ atâtea hrană, încât oricât ar creşte numărul muritorilor, nu vor muri de foame. În zilele noastre ştim, că în America s'au ars atâtea cereale, încât singur ele ar fi putut hrăni lumea întreagă ani de zile. Tot după războiu am văzut, că dacă vrea, fiecare ţară poate produce atâtea cereale, încât să nu mai aibă lipsă să cumpere dela străini. În chipul acesta s'a dovedit pentru totdeauna, că nu e nevoie să se împrăştie naşterile, din teama că vor muri oamenii de foame. Copilul a scăpat de primejdie din partea asta.

Totuşi, azi mai ales, multă lume se ridică iar împotriva copilului, împotriva naşterilor, dar din altă pricină: cea a traiului greu, a câştigului puţin. Dela oraşe a început să treacă obiceiul şi la sate. Multe femei leapădă, cu ştirea şi învoirea bărbatului, ba şi la porunca lui şi mai mulţi întrebuinţează tot felul de mijloace chiar împotriva începerii, a zămisirii.

În Germania, Hitler a început şi mai cu temei lupta împotriva copilului, dar numai a copilului bolnav. El a adus o lege să scopească şi pe bărbăţii şi pe femeile nesănătoase: pe alcoolici, pe sifilitici şi pe alţii cu boli grele, cari se moştenesc la copii. Să fie copii şi mai puţini, dar să fie sănătoşi. Să fie neamul nemţesc puternic.

Acum şi în România se pregăteşte o lege împotriva copilului, o lege în care se arată când poate femeia să lăpede, cu ajutorul doctorilor, fără ca legea să-i pedepsească şi pe unii şi pe alţii, ca până acum. Între altele legea, dacă se va aduce aşa cum se plănuieşte, spune: că poate lepăda fata sau femeia siluită, sau dacă mama ori tatăl copilului ce se naşte, au boale grele care se pot moşteni.

Credem că nu e bine, ca prin lege să se deschidă porţile multor crime şi fărădelegi. În România copilul nu poate fi decât binevenit. Avem lipsă de naşteri cât mai multe. În ţara noastră incap pe puţin, să trăiască bine, 40—50 milioane de locuitori.

Apoi nici Hitler, nici legiuitorii noştri n'ar trebui să uite, că viaţa în copil o pune Dumnezeu, că El dă sufletul. Şi că de multe ori, din părinţi sănătoşi trupeşte, dar răi la suflet, se nasc copii nenorociţi, şi din părinţi slăbuţi la trup dar buni şi mari la inimă, se nasc copii foarte buni. E un păcat mare a opri venirea copilului în lume.

Ion Agârbiceanu

APARATE DE RADIO, diferite sisteme, ultimele modele, se află de vânzare, cu preţuri moderate, mai eftin ca oriunde, la librăria „Foaia Poporului“, Sibiu.

REGATUL ROMÂNIEI MINISTERUL FINANTELOR

PROSPECT DE EMISIUNE IMPRUMUTUL DE INZESTRARE A ȚĂRII 4½% DIN 1934

Scopul împrumutului. În baza legii publicată în Monitorul Oficial No. 156 din 10 Iulie 1934 și a Jurnalului Consiliului de Miniștri No. 2084 din 6 Octombrie 1934, se autorizează Ministerul Finanțelor de a emite prin subscripție publică un împrumut care va fi numit „*Imprumutul de înzestrare a țării*” 4½%, din 1934.

Acest împrumut este destinat să acopere cheltuielile pentru investițiuni absolut necesare apărării naționale, culturii naționale, agriculturii, construcției și refacerii de drumuri, precum și alte lucrări publice. Împrumutul se va emite în condițiunile următoare:

1. Obligațiuni. Titluri. Ministerul Finanțelor emite obligațiuni la purtător numite „*Obligațiuni 4½%, 1934*” constituind „*Imprumutul de înzestrare a țării*” a cărui valoare nominală va fi totalul sumelor cuprinse în obligațiunile efectiv achitate până la sfârșitul subscripțiunilor.

Obligațiunile create vor fi în valoare nominală de 1.000 lei și vor fi reprezentate prin titluri de: o obligație, 2 obligații, 5 obligații, 10 obligații și 20 obligații, adică se vor emite titluri având următoarele valori nominale: 1.000 lei, 2.000 lei, 5.000 lei, 10.000 lei și 20.000 lei.

Fiecare obligație va purta un număr de ordine, deci pe titlurile de două obligațiuni vor figura două numere de ordine consecutive, pe titlul de 5 obligațiuni vor figura cinci numere de ordine consecutive, etc.

2. Dobânzi. Cupoane. Obligațiunile vor fi purtătoare de o dobândă de 4½% pe an, începând dela 1 Decembrie 1934 și până la amortizarea lor. Dobânda anuală va fi plătită jumătate la 1 Iunie și jumătate la 1 Decembrie, prima plată de dobândă făcându-se la 1 Iunie 1935.

Obligațiunile vor fi prevăzute cu un număr de 40 de cupoane, pentru plățile de dobânzi necesare în primele 40 de semestre, și un talon în schimbul căruia se va da o nouă foaie de cupoane după achitarea primelor 40 de cupoane.

Cupoanele scăzute se primesc drept numerar pe valoarea lor nominală de către toate casele publice.

3. Amortizarea. Obligațiunile vor fi amortizate în cel mult 40 de ani prin trageri la sorti trimestriale, începând din anul 1935. Tragerile la sorti se vor face în zilele de 1 Februarie și 1 Mai ale fiecărui an pentru obligațiunile cari vor fi rambursate la 1 Iunie următor și în zilele de 1 August și 1 Noembrie ale fiecărui an pentru obligațiunile care vor fi rambursate la 1 Dec. următor.

4. Rambursarea obligațiunilor. Premii mari. Prime. Obligațiunile eșite la sorti la tragerile trimestriale vor fi rambursate la scadență cu premii mari sau cu prime de rambursare.

a) Amortizarea cu premii mari. Pentru fiecare total de un miliard de lei subscriși în împrumut se vor amortiza cu premii mari, plătindu-se în anul întâiu:

1 oblig. cu	3.000.000 lei	total	3.000.000 lei
2 „ „ câte	1.000.000 „	„	2.000.000 „
4 „ „ „	500.000 „	„	2.000.000 „
4 „ „ „	250.000 „	„	1.000.000 „
46 „ „ „	100.000 „	„	4.600.000 „
57 obligații rambursate în total			12.600.000 lei

În anii următori, numărul obligațiunilor cari, pentru fiecare total de un miliard lei subscris, se rambursează cu premiile mari arătate în tabelul de mai sus, rămâne același ca în anul întâiu cu excepția că numărul obligațiunilor care se rambursează cu câte 100.000 lei se micșorează cu câte o obligațiune din an în an.

Pentru fracțiunea de miliard ce va fi cuprinsă în valoarea nominală totală subscrisă se va adăoga pentru premiile mari anuale o sumă proporțională cu acea fracțiune.

Distribuția premiilor mari anuale se va face la cele 4 trageri din anul respectiv în părți pe cât se poate egale.

Imediat după închiderea subscripției, cunoscându-se valoarea nominală a împrumutului, se va arăta cu precizie distribuția premiilor mari acordate la fiecare tragere trimestrială.

b) Amortizarea cu prime. Celelalte obligațiuni eșite la sorti și cari nu au eșit la tragerea cu premii se vor achita cu o primă de 200 lei peste valoarea nominală de 1.000 lei. Prin urmare, titlurile de 1.000 lei vor fi rambursate cu 1.200 lei, cele de 2.000 lei cu 2.400 lei, cele de 5.000 lei cu 6.000 lei, cele de 10.000 lei cu 12.000 lei, cele de 20.000 lei vor fi rambursate cu 24.000 lei.

Obligațiunile eșite la sorti se primesc, din ziua scadenței lor de plată, drept numerar pe valoarea lor de rambursare, de către toate casele publice.

5. Tabel de amortisment. Numărul obligațiunilor ce se vor amortiza în fiecare semestru va fi arătat într-un tabel de amortisment tipărit pe fiecare titlu. Acest tabel va fi alcătuit pe baza unei semestrialități constante, care ar amortiza întreg împrumutul prin trageri la sorti în 80 de semestre, cu o dobândă de 2½% pe semestru, plata obligațiunilor făcându-se pe valoarea lor nominală. (Această semestrialitate constantă va fi mărită cu suplimentul necesar acoperirii primei de 20% și a premiilor mari).

6. Efectuarea tragerilor la sorti. Tragerile trimestriale se vor face fără deosebire asupra titlurilor de câte o obligațiune grupate

în serii de 20, asupra titlurilor de 2 obligațiuni grupate în serii de 10, asupra titlurilor de 5 obligațiuni grupate în serii de câte 4, asupra titlurilor de câte 10 obligațiuni grupate în serii de câte 2 și asupra titlurilor de câte 20 de obligațiuni considerate câte una.

Numărul obligațiunilor trase la sorti în fiecare trimestru va fi jumătate din numărul obligațiunilor arătate în tabelul de amortisment că trebuie rambursate în semestrul respectiv, ținându-se seamă că obligațiunile sunt trase la sorti în grupe de câte 20. În tragerile pentru amortizarea cu premii mari, fiecare posesor de titluri participă cu atâtea numere câte obligațiuni are; prin urmare, posesorul unui titlu de o obligație participă cu un număr, posesorul unui titlu de 20 obligații participă cu 20 numere.

7. Incetarea dobânzilor. Obligațiunile eșite la sorti nu vor mai produce dobânzi dela data când suma cu cari sunt rambursate devine exigibilă. Obligațiunile prezentate la rambursare trebuie să cuprindă toate cupoanele cu scadențele următoare datei când amortismentul devine exigibil.

Valoarea nominală a cupoanelor lipsă va fi scăzută din suma de rambursare.

8. Scutirea de impozite și taxe. Plata dobânzilor și a sumelor cu cari se amortizează obligațiunile va fi făcută purtătorului cupoanelor sau obligațiunilor fără nici un fel de reducere, adică aceste plăți sunt scutite de orice fel de impozit (elementar și supra cotă) și de orice fel de taxe sau drepturi de orice natură prezente sau viitoare percepute sau impuse de Stat.

Deasemenea, obligațiunile vor fi scutite de impozitul pe succesiuni și de impozitele pe actele dotale și cele de donațiuni.

9. Stabilitatea leului. Plata dobânzilor și amortizărilor se va face în lei, așa cum sunt definiți prin legea monetară din 7 Februarie 1929, adică 1 leu corespunzând cu valoarea legală de azi a unei cantități de 10 miligrame aur cu titlu 0,900.

10. Lombardare. Garanții. Cauțiuni. Titlurile acestui împrumut vor fi primite spre lombardare de către Banca Națională a României, Casa de Depuneri și Casa Națională de Economii și Cecuri postale.

Ele vor fi primite pe valoarea lor nominală în toate cazurile când legea sau regulamentul obligă la depunerea de garanții sau cauțiuni.

11. Prescripțiuni de plată. În cazul când plata vreunui cupon nu va fi cerută în timp de 5 ani dela scadența sa, sau amortizarea vreunei obligațiuni nu va fi reclamată într-un interval de 10 ani dela data scadenței sale, posesorul cuponului sau obligațiunii, pierde dreptul la sumele ce i s'ar fi cuvenit, acestea rămânând în folosul Statului.

12. Subscripțiuni. Prețul de emisiune. Subscripțiunile la acest împrumut se vor face între 5 și 30 Noembrie 1934, Ministerul Finanțelor rezervându-și dreptul să le închidă și mai înainte.

Prețul de emisiune al unei obligațiuni de 1.000 lei este de 880 lei și se plătește odată cu subscrierea.

13. Plăți cu titluri de rentă. Se admite ca o parte din suma de plată, care să nu depășească 20% din valoarea nominală subscrisă, să se facă cu titluri din rentele de mai jos, socotite pe cursul arătat în dreptul fiecăruia.

RENTA	CURSUL	RENTA	CURSUL
1 4% 1889 Internă . . .	75%	11 4% 1908	60%
2 4% 1889 Externă . . .	75%	12 4% 1910 Internă . . .	55%
3 4% 1891	75%	13 4% 1910 Externă . . .	55%
4 4% 1894 Externă . . .	65%	14 4½% 1913	55%
5 5% 1894 Internă . . .	70%	15 5% 1916 Impr. naț. . .	55%
6 4% 1896	60%	16 5% 1919 „ unirii	55%
7 4% 1898	45%	17 5% 1920 „ refac.	55%
8 5% 1903	60%	18 5% 1920 Deblocată	50%
9 4% 1905 A. B. . . .	55%	19 5% 1922 Renta de expr. amort.	50%
10 4% 1905 Convertită	55%	20 5% 1922 „ „ perp.	50%

Obligațiunea de 1.000 lei se poate plăti deci cu 680 lei în numerar și 200 lei în titluri de rentă.

Dacă valoarea titlurilor prezentate în plată depășește 20%, din valoarea nominală totală subscrisă, plusul rămâne în folosul Statului; dacă este mai mică de 20%, diferența se completează cu numerar.

Titlurile primite în plată trebuie să aibă toate cupoanele cu scadențele ulterioare datei de 1 Decembrie 1934.

14. Ghiseuri de subscripție. Subscripțiile și vărsămintele se vor face la Banca Națională a României și Sucursalele ei, la Casa Națională de Economie și Cecuri Postale, la Birourile oficiilor postale, la toate Casele publice și la Băncile ce vor fi arătate la timp.

Ghiseurile de subscripție vor pune la dispoziția subscriitorilor formulele necesare. Pentru sumele vărsate se va elibera o chitanță de primire, care la nevoie, poate fi trecută de titularul ei pe numele altei persoane, prin simpla mențiune în scris, pe acea chitanță, a transmisiunii posesiunii.

15. Liberarea titlurilor. Titlurilor definitive cuvenite subscriitorilor vor fi liberate în schimbul chitanțelor de vărsăminte prin ghiseurile unde s'au făcut subscripțiile.

București, 20 Octombrie 1934

Ministrul Finanțelor, VICTOR SLĂVESCU